

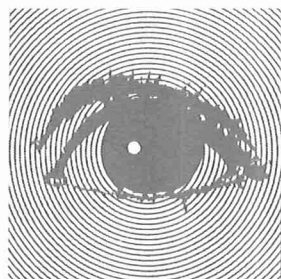
JÓZEF OLEJNICZAK

INFLACJA – DEFLACJA

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH PAN
UNIwersytet śląski w Katowicach

JÓZEF OLEJNICZAK

INFLACJA – DEFLACJA

SZKICE O LITERATUROZNAWCZEJ TEORII I PRAKTYCE

IBL INSTYTUT BADAŃ
LITERACKICH PAN
WYDAWNICTWO
WARSZAWA 2016

Recenzent
Sławomir Buryła

Redakcja i indeks
Barbara Jędraszko

Korekta
Tomasz Ostromęcki

Skład i łamanie
Helena Dziurnikowska

Projekt okładki i stron tytułowych
Joanna Gondowicz

Publikacja dofinansowania przez Uniwersytet Śląski
w Katowicach

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach and Instytut
Badań Literackich PAN, 2016

ISBN 978-83-64703-83-6

Druk i oprawa
BookPress
ul. Lubelska 37C
10-408 Olsztyn

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
I. WOKÓŁ TEORII I INTERPRETACJI	9
1. Inflacja – deflacja. O literaturoznawczej praktyce	11
2. Teoria – interpretacja – czytanie...	36
3. Granice (w badaniach literackich)	62
4. Projekt: historia literatury	85
5. Dwa razy: Na boku. Pisarze teoretykami literatury...?	101
6. Wat Panasa	124
II. EUROPA SIĘ NIE UDAŁA. EUROPA, TOŻSAMOŚĆ, IDENTYFIKACJA .	133
7. Europa się nie udała? (projekty dyskursu iluzji)	135
8. Tożsamość emigranta	144
9. Zwątpienie (w) tożsamość i wielokulturowość	157
10. Reprezentacja śmierci	177
11. Schulz, Wat, Wittlin – ścieżki donikąd...	187
12. Śmierć masowa mówiła w jidysz...	210
III. ILUSTRACJE	227
13. Bez przebaczenia – dwa ślady	229
14. Autobiografia i fantazmaty	238
15. Vincenz i nowoczesność	248
16. Migracje Stanisława Vincenza	259
17. Czechowicz nowoczesny?...	269

18. Konfesja (?), spojrzenie w niebo, po klęsce (?). Klęska Leopolda Staffa	283
19. Białoszewski. Autoportrety.	295
20. „Na przykład Barańczak Stanisław...” Projekt krytyki egzystencjalnej	305
21. Zamieranie Gombrowicza. <i>Kronos</i>	316
22. O jednym zdaniu Witolda Gombrowicza	336
NOTA BIBLIOGRAFICZNA	344
INDEKS NAZWISK	347

WPROWADZENIE

Nad niniejszą książką pracowałem przez ostatnich dziesięć lat, niejako „po drodze”, „przy okazji”, publikując w pracach zbiorowych i pismach naukowych i ogłaszając na konferencjach naukowych jej fragmenty. Trzy były impulsy do pracy nad tym tekstem. Pierwszym z a n i e p o - k o j e n i e sytuacją w naukach humanistycznych, rezygnujących na własne życzenie z tożsamości, i w instytucji powołanej do strzeżenia ich granic, jaką jest uniwersytet. Na tej płaszczyźnie mieści się też odwieczny spór o przedmiot literaturoznawstwa – ‘poezję’, ‘literaturę’, ‘piśmiennictwo’ – oraz krótsze, ale mające też już ponad stuletnią tradycję, „zapasy” między teorią, historią, interpretacją i krytyką literatury. Bezpośrednią ilustracją tego impulsu starałem się pomieścić w I części książki, rozpoczynając ją od paraboli sięgającej do gry toczzonej w makro- i mikro- ekonomii. Pośrednią są rozważania w II i III części książki.

Drugim impulsem, może zbyt doraźnym i emocjonalnym, była współczesna sytuacja Europy i łączących się z nią pojęć (tradycja, tożsamość, wielokulturowość, identyfikacja, zakorzenienie, wyobcowanie itd.). Procesy społeczne, polityczne i kulturowe, jakie obserwuję (i w których uczestniczę) w ostatnim dziesięcioleciu, skłoniły mnie do postawienia paru i zrewidowania wielu, także swoich, pytań; myśle przede wszystkim o utopijnym projekcie Europy Środkowej, o jakim z wiarą pisałem w 1992 roku w swojej pierwszej książce *Arkadia i małe ojczyzny*, co przedstawiłem w II części książki.

Impuls trzeci, najbardziej „osobisty”, to konieczność weryfikacji pytań i rozstrzygnięć „teoretycznych” z I części i „kulturowych” z części II, w pracy i n t e r p r e t a c j i . Te – cząstkowe z konieczności – próby przedstawiam w III części *Inflacji – deflacji*.

INDEKS NAZWISK

A

Abulafia Abraham 125-130, 198
Althusser Louis 22, 110
Améry Jean 179
Anaksagoras z Klazomenaj 249
Anczyc Władysław 52
Anders Władysław 341
Andruchowycz Jurij 195
Andrzejewski Jerzy 171
Arendt Hannah 180, 207, 217, 302
Ariès Philippe 180
Arnold Agnieszka 213
Arystoteles ze Stagiry 25, 26, 102,
251
Auden Wystan H. 311
Auerbach Erich 16

B

Baal Szem Tow Israel 213
Baka Józef 182-184, 186
Bakula Bogusław 86, 89
Balcerzan Edward 86, 109, 110, 115
Balzac Honoré de 102
Banasiak Bogdan 40, 129
Bandura Michał 112
Baran Bohdan 12, 37, 111, 179
Baranowska Małgorzata 98, 127,
128, 208
Barańczak Stanisław 46, 54, 75-77,
100, 103, 105, 108-110, 114,
115, 148, 156, 305-311,
313-315
Barbut Marc 110
Baron Marta 36, 344

Barrera Jazmina 111
Bartha John 111
Barthes Roland 17-20, 24, 30, 40,
90, 91, 92, 95, 111, 120, 151,
159, 162, 163, 256, 289, 302,
332-335
Bartoszyński Kazimierz 188
Bassaj Maria 13, 36, 70, 88, 105, 249,
326
Bataille Georges 67, 68, 73-75, 177,
179, 180
Baudelaire Charles 75, 78, 102
Baudrillard Jean 112, 214
Bąk Adam 59
Bąkowska Eligia 180
Beckett Samuel 183
Bellmer Hans 279
Benjamin Walter 29
Berent Waclaw 243, 291
Bereza Henryk 81
Bergson Henri 15
Bernacki Marek 292, 298
Białoszewski Miron 13, 75, 77,
80, 81, 100, 108, 110, 114,
182, 183, 295-297, 299,
300, 302-304, 307
Biely Andriej 102
Bieńczyk Marek 163, 206, 207, 212,
213, 216, 224, 289
Bieńkowski Zbigniew 75
Bierdiajew Nikołaj 131
Bieroń Tomasz 88
Bikont Anna 213
Bishop Elizabeth 311

- Biskupski Krzysztof 46, 274
 Blanchot Maurice 62, 63, 68, 181,
 184, 197, 203, 207, 214, 302,
 303
 Blok Aleksandr 102
 Błoński Jan 71, 108, 243, 318, 332
 Boehn Max von 279
 Bogdanowska Monika 102, 121,
 204, 243
 Bolecki Włodzimierz 66, 76, 86,
 177, 202, 209, 269, 340, 344
 Bonaparte Napoleon 217
 Bopp Francisco 110
 Borges Jorge Louis 111, 333
 Borowski Andrzej 16, 125, 198, 272
 Borowski Tadeusz 83, 213, 284, 290,
 291
 Bourdieu Pierre 11, 27-31, 33, 110
 Breivik Anders 141, 142
 Breton André 103, 112, 113, 127
 Brik Osip 102
 Briusow Walery 102
 Brod Max 324
 Brodski Josif 135
 Brodzka-Wald Alina 96
 Broniewski Władysław 100, 336-343,
 345
 Broński Maciej 108
 Brudnicki Jan Z. 78
 Brzozowski Jacek 295
 Brzozowski Stanisław 121, 122,
 139, 289, 345
 Buber Martin 73, 260
 Buczkowski Leopold 213
 Budzyński Wiesław 202
 Bujnicki Tadeusz 65, 155, 244
 Burek Tomasz 85
 Bursa Andrzej 77, 78, 83
 Buryła Sławomir 98, 211
 Burzyńska Anna 24, 37, 39, 40, 42,-
 44, 86, 102-105, 116, 119, 120
 Bystron Jan Stanisław 253
- C**
- Campion Thomas 311
 Camus Albert 73, 83, 292
 Caravaggio Michelangelo Merisi da
 297
- Carrol Lewis 312
 Cataluccio Francesco M. 111, 322
 Celan Paul 102, 207
 Cervantes Miguel de 249
 Chmielnicki Bohdan 194, 199
 Chmielowiec Michał 169, 170, 173
 Chopin Fryderyk 339
 Choroszy Jan A. 249, 253
 Chrzanowski Ignacy 96, 97
 Cichowicz Stanisław 179
 Ciepliński Czesław 340
 Cieślak Tomasz 97, 289
 Ciołkoszowa Lidia 339
 Cioran Emil 106, 138, 147, 163
 Compagnon Antoine 37, 39
 Comte Auguste 181
 Conrad Joseph 102
 Croce Benedetto 16
 Culler Jonathan 13, 25, 36, 37, 39-43,
 58, 69, 70, 72, 88, 89, 93, 97,
 105, 106, 117, 118, 248, 249,
 326
 Cummings E.E. 308, 311
 Curtius Ernst R. 16
 Cymbrowski Borys 236
 Cywińska Izabella 215
 Czapliński Przemysław 43, 45, 97,
 206, 212, 214, 216, 313
 Czapski Józef 146
 Czarnaeka Ewa zob. Górczyńska
 Renata 153
 Czechowicz Józef 13, 126, 130, 269,
 270, 272-277, 279, 280, 281,
 314, 345
 Czermińska Małgorzata 240, 241,
 296
 Czyż Stanisław 75
 Czyżewski Tytus 273
- D**
- Dakowicz Przemysław 289
 Danek Danuta 19, 20
 Dante Alighieri 102, 181, 250, 261,
 333
 Daukšytė Janina 244
 Davis Miles 101, 114
 Dąbek-Derda Ewa 215, 216, 218
 Dąbrowska Maria 149

Dąbrowski Bartosz 206
Degler Janusz 129
Dembińska-Pawelec Joanna 310
Derrida Jacques 40, 58, 106, 129,
130, 131, 207, 214, 248,
249, 302, 326
Dickens Charles 256
Dickenstein Morris 111
Dickinson Emily 311
Domańska Ewa 88
Domiński Henryk 274
Donat Alexander 216
Donne John 312
Dorosz Beata 157, 172, 344
Dostojewski Fiodor 102
Draż Wojciech 33, 136, 158, 236
Drong Leszek 144, 344
Dubrowski Serge 110
Dürer Albrecht 297
Dybel Paweł 163
Dziadek Adam 23, 72, 128, 177,
207, 218, 289, 344

E

Eagleton Terry 11, 12, 15-17, 19-22,
24, 25, 27, 36, 37, 39, 45,
46, 58-60, 85, 94, 96, 160,
161
Eastwood Clint 229, 234
Eco Umberto 41, 42, 115
Ehrmann Jacques 110
Eichmann Adolf 217
Eliot Thomas Stearus 103, 109,
124, 311
Eurypides z Salaminy 249

F

Falicka Krystyna 17, 40, 95, 120,
151, 289
Falski Maciej 159
Falski Marian 171
Faulkner William 146
Fedewicz Maria B. 240, 296
Ficowski Jerzy 201, 202, 205, 213
Filipiak Izabela 114
Fish Stanley 20, 44, 58
Fiut Aleksander 142, 157, 242, 246,
291, 344

Flaubert Gustave 91
Foucault Michel 40, 68, 73, 81, 92,
106, 107, 110, 186, 188, 271,
302, 303, 333, 334
Frajlich Anna 155
Franczak Jerzy 316, 317, 321, 328,
331, 335
Franz Josef I 196
Freise Matthias 80
Freud Sigmund 15, 23, 94, 246
Frost Robert 312
Fukuyama Francis 88

G

Gadamer Hans-Georg 164, 250
Galczyński Konstanty Ildefons 70,
81, 294, 341, 342
Garliński Józef 67, 135
Gazda Grzegorz 298
Geertz Clifford 93
Genet Jean 338
Genette Gérard 110
Gibbon Edward 20
Giedroyc Jerzy 149, 166, 172, 317,
320, 330, 331
Gielo Józef 78
Głaz Kazimierz 329
Głowiński Michał 39, 87, 113, 181,
188, 212
Godelier Maurice 110
Godzimirski Jakub 179
Goethe Johann Wolfgang 106
Gogh Vincent van 297
Golding William 292
Goldmann Lucien 111
Gołuchowski Jerzy 11, 344
Gombrowicz Rita 317, 326-328
Gombrowicz Witold 13, 14, 16,
23, 24, 27, 34, 38, 49, 51,
60, 61, 66, 69-71, 88, 91-94,
98-100, 103, 104, 106-108,
110, 111, 113, 115, 122,
123, 136, 139, 143, 146-153,
155, 156, 161, 162, 165,
180-184, 188, 189, 202, 203,
207, 235, 239, 240, 242-244,
246, 247, 299, 316-338,
339-341, 343

- Gorczyńska Renata, pseud. Ewa
Czarnecka 153
- Gosk Hanna 97, 112, 204, 210, 213,
259, 327, 345
- Goślicki Janusz 269
- Gould Joan 199
- Górski Artur 120
- Grabowski Artur 242
- Graff Gerald 111
- Graff Piotr 51
- Greimas Algirdas J. 110
- Gretkowska Manuela 114
- Grimm Jacob L. 52
- Grimm Wilhelm K. 52
- Grochowiak Stanisław 75
- Gronczewski Andrzej 317
- Gross Jan Tomasz 206, 207, 212-215,
220
- Grozwajer Marcin 194
- Gruca Aleksandra 261
- Grydzewski Mieczysław 165-169,
171, 172, 173
- Grynberg Henryk 202, 206, 212
- Grzybkowska Agnieszka 80
- Günther Karl 201
- H**
- Hackman Gene 229
- Haden-Guest Anthony 36
- Halbwachs Maurice 210
- Hardy Thomas 311
- Hartingh Zofia 199
- Hartman Geoffrey 214, 217
- Hartwig Julia 79
- Hassan Ihab 111
- Haupt Zygmunt 108
- Heaney Seamus 311
- Heidegger Martin 19, 20, 73, 83, 183,
186
- Hemar Marian 168
- Hemingway Ernest 103
- Hendelsman Halina 165
- Herbert George 305, 307-309, 311,
312
- Herbert Zbigniew 63-65, 68, 76, 100,
115, 231-237, 289, 307, 310
- Herling-Grudziński Gustaw 49, 51,
65, 148, 172, 230-237
- Hernas Czesław 96, 284
- Herrick Robert 312
- Hersch Jeanne 196, 208, 261
- Heska-Kwaśniewicz Krystyna 244
- Hillis Miller Joseph 11, 17, 21, 27,
28, 34, 35, 37, 39, 41, 47, 58,
62, 63, 67, 89, 97, 99, 251,
256, 257
- Hirsch Emanuel 20
- Hitler Adolf 24, 167, 177, 194, 230,
265
- Hłasko Marek 77, 83, 340-342
- Hoffman Krzysztof 11, 39, 62, 89,
251, 257
- Holland Agnieszka 212
- Holzappel Rudolf Maria 260
- Homer 20, 166, 175, 250, 261
- Hopkins Gerald M. 311
- Hrycak Jarosław 195
- Huelle Paweł 206, 212
- Hulewicz Jerzy 165
- Humboldt Wilhelm von 96
- Husserl Edmund 20
- I**
- Illg Jerzy 111, 322
- Ingarden Roman 20
- Irzykowski Karol 108
- Iser Wolfgang 20, 188
- Iwaniuk Waław 274
- Iwaszkiewicz Jarosław 81, 100, 103,
128, 165, 289, 340
- J**
- Jacyno Małgorzata 28, 29
- Jadwiga Andegaweńska 193
- Jagodziński Zdzisław 67, 135
- Jakobson Roman 17, 18, 87, 109, 110
- Jakóbczyk Jan 243
- James Henry 47
- Janicki Mariusz 195
- Janion Maria 68, 85, 212, 316
- Jankélévitch Vladimir 178, 180
- Jankowicz Grzegorz 324, 326, 327
- Jankowski Jerzy 195, 278
- Jan od Krzyża 308
- Jan Paweł II, właśc. Karol Wojtyła
193, 233, 234

Janta-Polczyński Aleksander 66
Jarocki Jerzy 321
Jarosiński Zbigniew 125
Jarzębski Jerzy 108, 131, 144, 149,
151, 201, 202, 246, 321, 322,
328, 340
Jasieński Bruno 272, 279
Jaspers Karl 287
Jastrun Mieczysław 81
Jauss Hans R. 20, 58, 188
Jaworski Stanisław 281
Jeleński Konstanty 321
Jochemczyk Mariusz 34, 94, 100,
336, 345
Johnson Barbara 214

K

Kafka Franz 65, 75, 103, 140, 190,
202, 207, 292, 324, 338
Kalaga Wojciech 144, 344
Kamińska-Rogatko Małgorzata 329
Kamuntavičienė Vaida 244
Kansy Andrzej 327
Kant Immanuel 52, 289, 290
Kantor Tadeusz 205, 213, 223
Kapuściński Ryszard 104
Karpowicz Tymoteusz 75, 79-81
Kasprzyk Krystyna 130
Keats John 312
Kempner Stanisław A. 52
Kesten Hermann 166
Kędzierski Sławomir 336, 345
Kierc Bogusław 81
Kierkegaard Søren 73
King Stephen 14, 223, 279
Kisiel Marian 86, 90, 246
Kitowska-Lysiak Małgorzata 131,
204
Klech Igor 195
Kleiner Juliusz 96, 97
Kleist Heinrich von 78
Kleyff Jacek 202
Kłak Tadeusz 270, 272, 273, 277
Kłoczowski Jan Maria 335
Kłosiński Krzysztof 86, 95, 151,
310
Knapiek Ryszard 101, 121, 344
Kochanowski Jan 275
Kocjan Krzysztof 179
Kolbuszewski Jacek 253
Kolski Jan Jakub 244
Komski Grigorij 195
Konieczna Dorota 11, 344
Konwicky Tadeusz 50, 51, 142, 239,
240, 242, 247, 299
Kopaliński Władysław 293
Korab-Brzozowski Stanisław 78
Kornhauser Julian 75, 76
Korotkowa Jewgienija 195
Kosiński Jerzy 155, 161, 162
Kossowska Stefania 166, 169, 170,
173
Kostelantz Richard 111
Kostkiewiczowa Teresa 86
Kotarbiński Tadeusz 52
Kot Karolina 91, 332
Kotulanka Agnieszka 33
Kotyńska Katarzyna 195
Kovtun Asija 244
Kowalczyk Andrzej S. 187, 195, 327,
344
Kowalczykowa Alina 295, 297-300,
304, 345
Kowalska Małgorzata 32, 88, 253
Kozak Stefan 254
Kozikowska-Koppel Krystyna 289
Kralkowska-Gątkowska Krystyna
243
Krall Hanna 212
Krański Zygmunt 245
Krawcewicz Barbara 213
Kristeva Julia 14, 50, 58
Królak Sławomir 112
Kruszewski Zbigniew 327
Krycki Jerzy 39
Krynicky Ryszard 75, 76
Krzemieniowa Krystyna 188
Krzyżanowski Julian 96, 97,
284
Kundera Milan 135
Kunicka Anna 11, 27, 36, 39, 85
Kurek Jacek 229, 345
Kuśniewicz Andrzej 139
Kuźniarz Bartosz 27, 39, 160
Kwaterko Mateusz 178
Kwiatkowski Władysław 240, 296

L

- Labuda Aleksander 238
 Lacan Jacques 14, 22, 94, 110, 163
 La Capra Dominick 214
 La Mettri Julien Offray de 279
 Landau Feliks 201
 Lang Berel 214, 217
 Lanzmann Claude 206, 207, 212
 Larkin Philip 312
 Lautréamont Comte de, właśc. Isidore Lucien Ducasse 146
 Lawaty Andreas 80
 Lear Edward 312
 Lechoń Jan 49, 51, 100, 146, 154, 161, 162, 165-172, 191, 338
 Legeżyńska Anna 43, 313
 Lejeune Philippe 238-241, 246, 295-297, 300
 Lem Stanisław 105, 108, 115, 195
 Lenin Władimir Iljicz, właśc. Władimir Iljicz Uljanow 339
 Leśmian Bolesław 45, 75, 98, 99, 104, 108, 115, 128, 203, 205, 209, 277, 279, 280
 Leśniewska Maria 246
 Lévinas Emmanuel 73, 159, 190, 197, 207
 Lévi-Strauss Claude 110
 Lewandowski Robert 33
 Lewandowski Waclaw 167
 Lewicki Zbigniew 106
 Lichodziejewska Feliksa 338, 339, 343
 Ligęza Wojciech 54, 124, 174, 187, 314
 Lindenbaum Shalom 205
 Lipska Ewa 20, 75
 Lipski Jan Józef 271
 Lipton-Wittlin Elżbieta 165, 166
 Lowry Malcolm 13
 Lubas-Bartoszyńska Regina 238, 246
 Lubelska Magdalena 42, 120
 Lubelski Tomasz 142
 Lullo Raimondo 125-130, 198
 Lyotard Jean-François 32, 88, 214, 252, 253, 254

Ł

- Ładoń Monika 92, 316, 345
 Łapiński Zdzisław 46, 143, 274
 Łebkowska Anna 42, 120
 Łobodowski Józef 172, 274
 Łoziński Jerzy 124
 Ługowska Jolanta 253
 Łukasiewicz Małgorzata 188
 Łużny Ryszard 253
 Łysak Tomasz 217

M

- Machcewicz Paweł 213
 Macherey Pierre 110
 Maciąg Włodzimierz 45, 209
 Maciejewski Janusz 144
 Mackiewicz Józef 100
 MacMillan Lisko 166, 173
 Madyda Aleksander 253
 Majakowski Władimir 340
 Maliszewski Krzysztof 229, 345
 Malraux André 287
 Małczyńska Anna 202
 Małczyński Bartosz 202
 Mann Thomas 146, 166
 Man Paul de 37, 240-242, 269, 271, 275, 296, 297, 300
 Marcel Gabriel 165
 Marcinik Barbara 20
 Margański Janusz 159, 190, 207
 Markiewicz Henryk 85, 87, 93, 96, 188
 Markowski Michał P. 14, 24, 25, 27, 37, 38, 40-45, 50, 63, 81, 86, 93, 98, 102-105, 117, 120, 181, 186, 197, 203, 209, 269, 303, 321, 323-325, 327, 328, 334
 Marvell Andrew 312
 Marx Jan 78
 Marx Karl 110
 Maryl Maciej 37, 88, 89
 Masłoń Sławomir 33, 136, 158
 Masłowski Michał 244
 Matiuchina Aleksandra 195
 Matuszewski Ignacy 120
 Mauron Charles 111
 Mazurkiewicz Filip 98

Michalski Bronisław Ludwik 274
Michalski Krzysztof 186
Michaux Aleksander 294
Micińska Anna 38, 56, 109, 185
Miciński Bolesław 115
Mickiewicz Adam 20, 48, 50, 51, 56,
80, 81, 97, 100, 109, 138, 139,
146, 148, 149, 201, 223, 246,
250, 275, 281, 288, 306
Międzyrzecki Artur 79, 81
Migasiński Jacek 32, 253
Milczewski-Bruno Ryszard 77, 78
Milton John 95
Miłosz Czesław 13, 46, 47, 49, 51, 53,
54, 65, 66, 88, 100, 104, 108,
109, 115, 128, 135, 139, 140,
145-153, 155, 156, 161, 162,
176, 182-184, 186, 195, 196,
213, 239, 240, 242, 244-247,
254, 261, 270, 275, 281, 284,
286, 289, 291, 294, 299, 311,
338, 339, 341-343
Mitchell William J.T. 44
Mizera Janusz 20
Molisak Alina 135, 344
Momro Jakub 142
Montrose Louis A. 88, 93
Morstin-Popławska Agnieszka 142
Mozart Wolfgang Amadeus 175
Mrozowski Waclaw 274
Mrożek Stanisław 139, 150
Mukařovskij Jan 87
Müller-Tamm Pia 279
Musil Robert 135

N

Nalkowska Zofia 201, 213, 222,
284
Nancy Jean-Luc 23, 72, 214, 218,
224, 256
Nash Ogden 312
Nasiłowska Anna 114
Nawarecki Aleksander 102, 115, 183,
243, 289
Neborak Wiktor 195
Neske Günther K. 330
Neuger Leonard 137, 223, 316
Newman John H. 20

Nicoll Josephine 279
Nietzsche Friedrich 36, 73, 160, 191,
290, 291
Nowaczyński Piotr 253
Nowiński Juliusz 322
Nyczek Tadeusz 75, 76
Nycz Ryszard 14-16, 19, 22, 24, 27,
41-43, 45, 68, 86, 89, 96-99,
117, 120-122, 128, 209, 212,
223, 240, 248, 269, 271, 272,
296, 302, 313, 314

O

Ochab Maryna 180
Oesterreicher-Mollwo Marianna 293
Okopień-Sławińska Aleksandra 39
Olejniczak Józef 36, 39, 59, 67, 69,
74, 95, 101, 102, 107, 109,
112, 121, 135, 142, 145,
149, 155, 167, 180, 188,
196, 204, 242, 246, 251,
254, 272, 275, 289, 310,
321, 324, 327, 344
Olszański Grzegorz 34, 92, 94,
316
Oldakowska-Kufłowa Mirosława
251, 253
Opacki Ireneusz 49, 66, 67, 113,
135, 138, 139, 237, 316,
334
Ortega y Gasset José 254
Owczarski Wojciech 205

P

Panas Władysław 98, 124-131, 198,
204, 272
Pankowski Marian 115
Paprocki Henryk 131
Parandowski Jan 195
Parnicki Teodor 104
Pasikowski Władysław 212
Patyk Romana 110
Pawelec Dariusz 75, 76
Pawlikowski Paweł 212
Pawlus Marta 292, 298
Peiper Tadeusz 38, 75, 80, 103, 109,
112, 270, 274, 281, 282, 316,
317, 334

- Peirce Charles Sanders 130
 Persak Krzysztof 213
 Piekara Magdalena 243
 Pietrych Krystyna 97, 182, 189, 289,
 338
 Pietrych Piotr 182, 189
 Piętaś Stanisław 274, 340
 Piłsudski Józef 219, 341
 Piotrowiak Miłosz 100, 336, 345
 Piwowski Marek 326
 Plath Sylvia 78
 Platon z Aten 102, 130, 216, 250, 267
 Podraza-Kwiatkowska Maria 118
 Podstawka Władysław 274
 Pohrebennyk Fedir 253
 Poirer Richard 111
 Polański Roman 212
 Pomian Krzysztof 186
 Porębski Mieczysław 115
 Poświętowska Halina 77, 78
 Potkański Jan 13, 14, 27
 Poulet Georges 110
 Pound Ezra 46, 109, 274
 Prokopiuk Jerzy 293
 Proust Marcel 75, 338
 Próchniak Paweł 131, 283, 345
 Przerwa-Tetmajer Kazimierz 70
 Przesmycki Zenon, pseud. Jan Żagiel,
 Miriam 118, 119, 120
 Przyboś Julian 103, 104, 108, 110,
 114, 273, 274
 Przybylski Ryszard 68, 98
 Przybyśławski Artur 241, 269
 Przybyszewski Stanisław 119, 120
 Przyłębski Andrzej 164, 250
 Przymuszała Beata 289
 Publisz Owidiusz Naso 275
 Pukšto Andżej 244
 Pytasz Marek 67, 135
- R**
- Radiguet Raymond 78
 Rafael, właśc. Raffaello Santi 257
 Rej Mikołaj 275
 Reszke Robert 23
 Ricœur Paul 51, 210
 Rijn Rembrandt Harmenszoon van
 297
- Rimbaud Arthur 78-81, 162
 Roosevelt Franklin Delano 166
 Rorty Richard 44, 58, 106
 Rosenfeld Alvin H. 213, 216
 Rosiek Stanisław 202, 316
 Rosner Katarzyna 51
 Roth Joseph 135, 196, 207, 208
 Rousseau Jean-Jacques 40
 Roux Dominique de 123, 149, 162,
 317, 319, 323
 Różewicz Tadeusz 22, 23, 75, 108,
 283, 284, 287, 289, 290,
 291
 Rubens Peter Paul 71
 Rusinek Michał 269
 Russel Bertrand 179
 Rutkowski Krzysztof 52, 80, 81, 143,
 199
 Rutowski Tadeusz 194
 Rymkiewicz Jarosław Marek 88, 105,
 115, 182, 212
 Rzeczyca Artur 274
- S**
- Sade Donatien-Alphonse-François
 de 74
 Saint-Hilaire Geoffrey 110
 Salgas Jean-Pierre 335
 Sandauer Artur 110, 183, 203, 338,
 340
 Sartre Jean-Paul 20, 73, 83, 183
 Saussure Ferdinand de 120, 129,
 130
 Scheler Max 181
 Schiper Ignacy 216
 Schlichter Rudolf 279
 Schopenhauer Arthur 52
 Schucking Engelbert Levin 110
 Schulz Bruno 13, 45, 98, 99, 104,
 105, 108, 115, 126, 127,
 129-131, 182, 187, 188,
 190, 201-205, 207-209,
 239, 240, 247, 248, 279,
 297, 299, 338
 Seldmayr Hans 86
 Semprún Jorge 210
 Shakespeare William 20, 48, 52, 257,
 311

Sienkiewicz Henryk 107, 146, 148,
338
Sieradzki Ignacy 39
Sierdiczko Wiktor 195
Simic Charles 311
Simpson David 93
Siwek Paweł 26
Skarga Barbara 163
Skrzypczak Mirosław 295, 345
Skwarczyńska Stefania 246
Sloterdijk Peter 236
Sławek Tadeusz 51, 289
Sławiński Janusz 34, 39, 42, 86, 87,
94, 98, 103, 298
Słobodzianek Tadeusz 212, 213,
215, 216, 218, 222-224
Słonimski Antoni 165, 170,
171
Słowacki Juliusz 88, 109, 113,
273, 338, 340
Sobolewska Justyna 139
Sokołowska Jadwiga 275
Sokrates z Aten 250, 261
Solski Marcin 194
Sosnowski Andrzej 269
Soupault Philippe 113
Spitzer Leo 16
Sporoń Michał 279
Stabro Stanisław 77, 81
Stachura Edward 77, 80, 81
Staff Leopold 283, 284, 286-291, 293,
294, 345
Stala Krzysztof 203
Stala Marian 283, 293, 345
Stalin Józef 177, 267, 342
Stanisz Marek 295, 345
Starobinski Jean 111, 240, 241,
296
Starzyński Stefan 194
Stasiuk Andrzej 138, 140, 141, 143,
163, 164
Stawiarska Agnieszka 339, 340
Steiner George 124
Stempowski Jerzy 50, 51, 115, 135,
145, 196, 260, 261, 275
Stróżyński Tomasz 37
Strykowski Julian 213
Swinarska Barbara 23

Sykora Katharina 279
Szary-Matywiecka Ewa 102
Szawerna-Dyrszka Anna 101, 121,
344
Szczypiorski Andrzej 206
Szewstow Lew 73
Szewc Piotr 206, 212, 213, 216
Szkaradnik Katarzyna 115
Szostkiewicz Adam 180, 207,
217
Szymonowicz Szymon 275
Szymutko Stefan 34, 94, 95

Ś

Śliwiński Piotr 97
Święch Jerzy 45, 209, 269, 345

T

Tanner Tony 106
Taylor-Terlecka Nina 244
Telicki Marcin 43, 313
Thomas Luis-Vincent 102, 109, 179,
180, 221
Tischner Łukasz 157, 242, 344
Tokarczuk Olga 114
Tokarska-Bakir Joanna 207
Tomaszewski Marek 327
Tomaszuk Piotr 215
Tomczok Paweł 36, 344
Tramer Maciej 59, 100, 336, 345
Tranströmer Tomas 13
Tuhaj-bej 194
Turczyn Anna 210
Tuwim Julian 81, 165, 167, 169-171,
219, 270
Tynecka-Makowska Słowinia 298
Tyrmand Leopold 284, 294
Tzara Tristan 126

U

Ubertowska Aleksandra 215

V

Vaughan Henry 308, 312
Venclova Tomas 135
Verlaine Paul 78
Vincenz Andrzej 249
Vincenz Charles-François 259

- Vincenz Stanisław 13, 50, 51, 65, 115,
135, 139, 145, 195, 196, 208,
246, 248-257, 259-268, 275
- Vincenz Stanisław jr. 260
- Vodičko Feliks 87
- W**
- Wajda Andrzej 223
- Walas Teresa 43, 45, 85, 86, 88, 92,
93
- Wańkiewicz Melchior 66
- Warren Austin 39
- Wat Aleksander 13, 37, 38, 52-54,
56-59, 69, 74, 75, 77, 80,
81, 88, 99, 104, 105, 108,
109, 124-131, 143, 155, 161,
162, 182-190, 197-201, 205,
207-209, 242, 272, 289, 314,
338-342
- Wayne John 229
- Wążyk Adam 52, 338
- Wellek René 16, 39
- Werner Andrzej 291
- Węgrzecki Adam 181
- White Hayden 33, 88, 136, 137, 157-
160, 194, 236, 237, 261
- Wicha Marcin 222
- Wicher Andrzej 289
- Wichrowski Marek 88
- Wierzejska Jagoda 135, 238, 344, 345
- Wierzyński Kazimierz 161, 165-172,
191
- Wiesel Elie 213, 217
- Wilczyński Marek 88
- Williams Serena 33
- Witkiewicz Stanisław Ignacy, pseud.
Witkacy 45, 78, 98, 104, 108,
115, 128, 129, 143, 204, 209,
297
- Wittlin Józef 13, 66, 99, 104, 115,
135, 136, 139, 145, 147,
148, 154, 155, 157, 161, 162,
165-176, 182, 187-198, 205,
207-209, 246, 261, 275, 289,
324, 338, 340, 344
- Wittlinowa Halina 166, 170
- Witwicki Władysław 130
- Wocław Wojciech 174, 187
- Wodzyńska-Walicka Maria 75
- Wojaczek Rafał 75-84, 108, 314
- Wordsworth William 240
- Wozniak Taras 195
- Wójcik Tomasz 112, 135, 187, 238,
344, 345
- Wójcik Włodzimierz 95
- Wróbel Józef 157, 283, 345
- Wyka Kazimierz 85, 96, 124,
135
- Wyskiel Wojciech 65, 66, 154, 155,
196
- Wyspiański Stanisław 148, 149, 223,
338
- Wyszyński Stefan 234
- Y**
- Yeats William Butler 109, 241
- Young Robert 40
- Z**
- Zadura Bohdan 280
- Zagajewski Adam 75, 76, 114, 115,
135, 195
- Zawistowska Kazimiera 78
- Zaworska Helena 53, 125
- Zdanowicz-Cyganiak Katarzyna 11
- Zeler Bogdan 244
- Zenon z Elei 179
- Zieliński Jan 38, 56, 109, 185
- Zieniewicz Andrzej 112, 135, 187,
204, 213, 238, 344, 345
- Zimand Roman 241, 271
- Ziomek Jerzy 96, 97
- Žižek Slavoj 214
- Ż**
- Żabicki Zbigniew 16
- Żeromski Stefan 149, 243,
338
- Żurawska Jolanta 342
- Żurowski Maciej 39